

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

N A C R T

**PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2010.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 7. stavka 12. i članka 80. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Cilj predloženih izmjena i dopuna Zakona je usklađivanje s promjenama članka 7. Ustava Republike Hrvatske kojim je redefinirana uloga i postupanje Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Ustavnom definicijom uloge Oružanih snaga Republike Hrvatske obuhvaćene su četiri misije i zadaće Oružanih snaga, a to su: zaštita suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske, obrana Republike Hrvatske i saveznika, sudjelovanje u operacijama odgovora na krize u inozemstvu, sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja te pomoć civilnim institucijama u zemlji.

Nakon stupanja na snagu Sjevernoatlantskog ugovora u odnosu na Republiku Hrvatsku, 1. travnja 2009., (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 3/2009), stranke tog Ugovora su suglasne da će se oružani napad na jednu ili više njih u Europi ili u Sjevernoj Americi smatrati napadom na sve njih te su stoga suglasne da će, u slučaju takvog oružanog napada, svaka od njih, u ostvarivanju prava pojedinačne ili kolektivne samoobrane priznatog člankom 51. Povelje Ujedinjenih naroda, pomoći stranki ili strankama koje su napadnute, poduzimajući odmah, pojedinačno i zajedno s drugim strankama, mjere koje se smatraju potrebnima, uključujući uporabu oružane sile, radi uspostavljanja ili održavanja sigurnosti sjevernoatlantskog područja.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o obrani uređuje se uloga Hrvatskog sabora, Predsjednika Republike Hrvatske i Vlade Republike Hrvatske u odlučivanju o prelasku i djelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske preko granica Republike Hrvatske te ulasku i djelovanju oružanih snaga država saveznica unutar Republike Hrvatske odnosno sudjelovanje u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima.

Zakonskim prijedlogom također se dopunjuju odredbe Zakona o obrani koje se odnose na korištenje Oružanih snaga Republike Hrvatske kao pomoći i u protupožarnoj zaštiti, spašavanju i u nadzoru i zaštiti prava Republike Hrvatske na moru.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 86/08) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. S obzirom da se radi o usklađivanju predloženoga Zakona o obrani s Promjenama Ustava Republike Hrvatske predlaže se ovaj Prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI

Članak 1.

U Zakonu o obrani (Narodne novine, broj 33/02, 58/02, 76/07 i 153/09) u članku 2. stavku 2. riječ: „obrambenim“ briše se, a riječi: „u skladu s Ustavom, zakonima i međunarodnim ugovorima“ zamjenjuju se riječima: „u skladu s Ustavom, zakonima, Sjevernoatlantskim ugovorom i drugim međunarodnim ugovorima“.

Članak 2.

U članku 5.a stavku 1. riječ: „obrambenih“ briše se, a riječi: „partnerskih ciljeva“ zamjenjuju se riječima: „ciljeva snaga“.

Članak 3.

U članku 6. stavku 2. iza podstavka 5. dodaju se novi podstavci 6. i 7. koji glase:

„- odlučuje o ulasku ili djelovanju oružanih snaga država saveznica unutar granica Republike Hrvatske u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima,
- odlučuje o pružanju pomoći državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima,“.

Dosadašnji podstavci 6., 7. i 8. postaju podstavci 8., 9. i 10.

U dosadašnjem podstavku 6. koji postaje podstavak 8. riječi: „u sklopu vježbi u okviru međunarodnih obrambenih organizacija“ zamjenjuju se riječima: „u sklopu vježbi i obuke u okviru međunarodnih organizacija“.

U dosadašnjem podstavku 7. koji postaje podstavak 9. riječi: „međunarodnih vojnih vježbi“ zamjenjuju se riječima: „vježbi i obuke“, a riječ: „obrambenih“ briše se.

U dosadašnjem podstavku 8. koji postaje podstavak 10. riječi: „međunarodnim vojnim vježbama“ zamjenjuju se riječima: „vježbama i obuci“, a riječi: „postrojbe oružanih snaga država koje nisu u okviru međunarodnih obrambenih organizacija“ zamjenjuju se riječima: „oružane snage država koje nisu u okviru međunarodnih organizacija“.

Iza dosadašnjeg podstavka 8. koji postaje podstavak 10. dodaje se novi podstavak 11. koji glasi:

„- odluke iz podstavaka 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga stavka Hrvatski sabor donosi na prijedlog Vlade uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske većinom glasova svih zastupnika. Ako Predsjednik Republike Hrvatske uskrati suglasnost iz podstavaka 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga stavka Hrvatski sabor odluke donosi dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika.“

Dosadašnji podstavci 9. do 12. postaju podstavci 12. do 15.

Članak 4.

U članku 7. stavku 2. iza točke 24. dodaju se nove točke 25. i 26. koje glase:
„25. daje prethodnu suglasnost na prijedlog odluka Hrvatskog sabora iz članka 6. stavka 2. podstavaka 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga Zakona,
26. daje prethodnu suglasnost na prijedlog odluka Vlade iz članka 8. točki 25. i 26. ovoga Zakona,“.
Dosadašnja točka 25. postaje točka 27. mijenja se i glasi:
„27. daje prethodna mišljenja na prijedloge ostalih akata iz područja obrane koje donosi Vlada i Hrvatski sabor.“

Članak 5.

U članku 8. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:
„5. predlaže Hrvatskom saboru donošenje odluka iz članka 6. stavka 2. podstavaka 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga Zakona,“.
Dosadašnje točke 5. do 26. postaju točke 6. do 27.
Dosadašnje točke 24. i 25. koje postaju točke 25. i 26. mijenjaju se i glase:
„25. odlučuje o održavanju vježbi i obuke na području Republike Hrvatske u kojima sudjeluju oružane snage država saveznica u okviru međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora i o njihovu ulasku u Republiku Hrvatsku te sudjelovanju Oružanih snaga u vježbama i obuci izvan Republike Hrvatske u kojima sudjeluju oružane snage država saveznica koje su u okviru međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora,
26. odlučuje o sudjelovanju Oružanih snaga u pružanju humanitarne pomoći izvan Republike Hrvatske i o ulasku oružanih snaga država saveznica u Republiku Hrvatsku radi pružanja humanitarne pomoći na području Republike Hrvatske.“

Članak 6.

U članku 92. stavak 2. mijenja se i glasi:
„Oružane snage mogu, uz uvjete predviđene Ustavom, u skladu s međunarodnim ugovorima i zakonom, pružiti pomoć državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih, sudjelovati u međunarodnim mirovnim operacijama, humanitarnim i drugim aktivnostima u inozemstvu obavljati određene zadatke u stanju neposredne ugroženosti te pružiti pomoć institucijama civilne vlasti i stanovništvu u aktivnostima zaštite i spašavanja na području koje je ugroženo katastrofom, velikom nesrećom ili nesrećom te kao pomoć u protupožarnoj zaštiti i spašavanju i u nadzoru i zaštiti prava Republike Hrvatske na moru.“

Članak 7.

U članku 96. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
„Oružane snage organiziraju se i pripremaju u miru i za izvršenje zadaća iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona.“
Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

Članak 8.

Naslov iznad članka 111. mijenja se i glasi:

„8. UPORABA ORUŽANIH SNAGA U SLUČAJU KATASTROFA, VELIKIH NESREĆA ILI NESREĆA TE U SLUČAJU POMOĆI U PROTUPOŽARNOJ ZAŠTITI I SPAŠAVANJU“.

Članak 111. mijenja se i glasi:

„Uporabu Oružanih snaga u aktivnostima zaštite i spašavanja na području koje je ugroženo katastrofom, velikom nesrećom ili nesrećom, ako je za sprječavanje ili otklanjanje posljedica prijeko potrebna pomoć Oružanih snaga, nalaže ministar obrane o čemu odmah izvješćuje vrhovnog zapovjednika.

Ako tijela nadležna za protupožarnu zaštitu na određenom području Republike Hrvatske ne raspolažu s odgovarajućim snagama za protupožarnu zaštitu, mogu se po nalogu ministra obrane koristiti Oružane snage.

Ako tijela nadležna za spašavanje ljudskih života na određenom području Republike Hrvatske ne raspolažu s odgovarajućim snagama za njihovo spašavanje, mogu se po nalogu ministra obrane koristiti Oružane snage.

O provedenim aktivnostima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ministar obrane najmanje jedanput godišnje izvješćuje vrhovnog zapovjednika.

Pri pružanju pomoći institucijama civilne vlasti i stanovništvu u situacijama iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka Oružane snage djeluju usklađeno s tijelima koja rukovode sprječavanjem ili otklanjanjem posljedica.

U situacijama iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka mogu se koristiti samo dijelovi Oružanih snaga koji su za to prethodno osposobljeni, što utvrđuje načelnik Glavnog stožera.“

Članak 9.

Iza članka 111. dodaju se novi naslov 8.a i članak 111.a koji glase:

„8.a KORIŠTENJE ORUŽANIH SNAGA U NADZORU I ZAŠTITI PRAVA REPUBLIKE HRVATSKE NA MORU

Članak 111.a

Korištenje Oružanih snaga u nadzoru i zaštiti prava Republike Hrvatske na moru uređuje se posebnim zakonom.“

Članak 10.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o obrani.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskog sabora
Luka Bebić**

**KLASA:
Zagreb,**

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1. Predložena odredba usklađuje se s Promjenama Ustava Republike Hrvatske. Ovom odredbom propisuje se da se obrana Republike Hrvatske može provoditi i u suradnji s međunarodnim organizacijama kojima je Republika Hrvatska pristupila ili im pristupa, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, zakonima Sjevernoatlantskim ugovorom i drugim međunarodnim ugovorima.

Uz članak 2. Ova odredba usklađuje se s Ustavom Republike Hrvatske. Ulaskom Republike Hrvatske u Sjevernoatlantski savez partnerski ciljevi postali su ciljevi snaga te se u tom dijelu izmjenjuje odredba zakona.

Uz članak 3. Usklađuju se odredba koja uređuje nadležnost Hrvatskog sabora i način donošenja odluka o ulasku i djelovanju oružanih snaga država saveznica unutar granica Republike Hrvatske, o pružanju pomoći državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih i o izlasku i djelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske preko granica Republike Hrvatske, u skladu s novim ustavnim odredbama.

Uz članak 4. Usklađuje se odredba koja uređuje nadležnost Predsjednika Republike Hrvatske u procesu donošenja odluka Hrvatskog sabora o ulasku i djelovanju oružanih snaga država saveznica unutar granica Republike Hrvatske, o pružanju pomoći državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih i o izlasku i djelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske preko granica Republike Hrvatske, s novim ustavnim odredbama. Nadalje, usklađuju se odredba koja uređuje nadležnost Predsjednika Republike Hrvatske u procesu donošenja odluka Vlade Republike Hrvatske: o prelasku Oružanih snaga Republike Hrvatske preko granica Republike Hrvatske radi vježbi i obuke u okviru međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći i o ulasku oružanih snaga država saveznica u Republiku Hrvatsku radi vježbi i obuke u okviru međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći.

Uz članak 5. Usklađuje se odredba koja uređuje nadležnost Vlade Republike Hrvatske u procesu donošenja odluka Hrvatskog sabora: o ulasku i djelovanju oružanih snaga država saveznica unutar granica Republike Hrvatske, o pružanju pomoći državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih i o izlasku i djelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske preko granica Republike Hrvatske, s novim ustavnim odredbama. Nadalje usklađuje se odredba koja uređuje nadležnost Vlade Republike Hrvatske u procesu donošenja odluka: o prelasku Oružanih snaga Republike Hrvatske preko granica Republike Hrvatske radi vježbi i obuke u okviru međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći i o ulasku oružanih snaga država saveznica u Republiku Hrvatsku radi vježbi i obuke u okviru međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći.

Uz članak 6. Nakon stupanja na snagu Sjevernoatlantskog ugovora u odnosu na Republiku Hrvatsku i u skladu s ustavnom definicijom uloge Oružanih snaga Republike Hrvatske dopunjuje se odredba Zakona na način da Oružane snage Republike Hrvatske mogu pružiti pomoć državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih.

Uz članak 7. Oružane snage, uz uvjete predviđene Ustavom Republike Hrvatske, u skladu s međunarodnim ugovorima i zakonom, mogu pružiti pomoć državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih, sudjelovati u međunarodnim mirovnim operacijama, humanitarnim i drugim aktivnostima u inozemstvu obavljati određene zadatke u stanju neposredne ugroženosti te pružiti pomoć institucijama civilne vlasti i stanovništvu u aktivnostima zaštite i spašavanja na području koje je ugroženo katastrofom, velikom nesrećom ili nesrećom te kao pomoć u protupožarnoj zaštiti i spašavanju i u nadzoru i zaštiti prava Republike Hrvatske na moru. Ovom odredbom se propisuje da se Oružane snage organiziraju i pripremaju u miru i za izvršenje navedenih zadaća.

Uz članak 8. Ova odredba se usklađuje s ustavnom odredbom. Uporabu Oružanih snaga u aktivnostima zaštite i spašavanja na području koje je ugroženo katastrofom, velikom nesrećom ili nesrećom, ako je za sprječavanje ili otklanjanje posljedica prijeko potrebna pomoć Oružanih snaga, nalaže ministar obrane o čemu odmah izvješćuje vrhovnog zapovjednika. Ako tijela nadležna za protupožarnu zaštitu na određenom području Republike Hrvatske ne raspolažu s odgovarajućim snagama za protupožarnu zaštitu, mogu se po nalogu ministra obrane koristiti Oružane snage. Ako tijela nadležna za spašavanje ljudskih života na određenom području Republike Hrvatske ne raspolažu s odgovarajućim snagama za njihovo spašavanje, mogu se po nalogu ministra obrane koristiti Oružane snage. O tim provednim aktivnostima ministar obrane najmanje jedanput godišnje izvješćuje Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga. Pri pružanju pomoći institucijama civilne vlasti i stanovništvu u tim situacijama Oružane snage djeluju usklađeno s tijelima koja rukovode sprječavanjem ili otklanjanjem posljedica. U tim situacijama mogu se uporabiti Oružane snage Republike Hrvatske koje su za to prethodno osposobljene što utvrđuje načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz članak 9. Dopunjuje se Zakon odredbom o korištenju Oružanih snaga Republike Hrvatske i u nadzoru i zaštiti prava Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 10. Ovom odredbom ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o obrani.

Uz članak 11. Određuje se stupanje na snagu Zakona osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

TEKST ODREDBI ZAKONA O OBRANI KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 2.

Temeljna svrha obrane je odvratanje napada na Republiku Hrvatsku, zaštita njezina suvereniteta, neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti i sigurnosti građana.

Obrana se Republike Hrvatske može provoditi i u suradnji s međunarodnim obrambenim organizacijama kojima je Republika Hrvatska pristupila ili im pristupa, u skladu s Ustavom, zakonima i međunarodnim ugovorima.

Članak 5.a

Koncept potpore Republike Hrvatske snagama zemalja partnera, Plan ponude infrastrukturnih objekata oružanim snagama drugih zemalja na teritoriju Republike Hrvatske, Katalog sposobnosti za Republiku Hrvatsku te drugi potrebni dokumenti koji proizlaze iz preuzetih obveza u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora su dokumenti kojima se osigurava implementacija partnerskih ciljeva.

Dokumente iz stavka 1. ovoga članka donosi Predsjednik Republike Hrvatske kao vrhovni zapovjednik Oružanih snaga na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Dokumente izrađuje Ministarstvo obrane uz sudjelovanje Glavnog stožera Oružanih snaga u dijelu koji se odnosi na Oružane snage.

Članak 6.

Hrvatski sabor ostvaruje demokratski nadzor nad Oružanim snagama.

Hrvatski sabor:

- donosi Strategiju obrane Republike Hrvatske,
- odlučuje o visini sredstava za financiranje obrane,
- usvaja Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga,
- utvrđuje stanje neposredne ugroženosti i ratno stanje, a prijedlog može podnijeti i Predsjednik Republike Hrvatske uz supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske,
- raspravlja i usvaja Godišnje izvješće Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama,
- odlučuje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga izvan granica Republike Hrvatske, osim u slučajevima izlaska ili djelovanja u sklopu vježbi u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći,«.
- odlučuje o održavanju međunarodnih vojnih vježbi u Republici Hrvatskoj u kojima sudjeluju oružane snage država koje nisu u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te o njihovom ulasku u Republiku Hrvatsku,
- odlučuje o sudjelovanju Oružanih snaga u međunarodnim vojnim vježbama izvan Republike Hrvatske u kojima sudjeluju postrojbe oružanih snaga država koje

nisu u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora,

– raspravlja, zauzima stajališta i utvrđuje prijedloge zakona i drugih propisa iz područja obrane,

– razmatra ostvarenje Plana obrane Republike Hrvatske i provedbu obrambenih priprema,

– nadzire funkcioniranje sigurnosnog sustava,

– daje mišljenje na prijedlog imenovanja i razrješenja načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga (u daljnjem tekstu: načelnik Glavnog stožera).

Članak 7.

Predsjednik Republike Hrvatske vrhovni je zapovjednik Oružanih snaga (u daljnjem tekstu: vrhovni zapovjednik).

Vrhovni zapovjednik Oružanih snaga:

1. podnosi prijedlog za utvrđivanje stanja neposredne ugroženosti i ratnog stanja uz supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske,

2. daje suglasnost na Prijedlog strategije obrane Republike Hrvatske,

3. daje prethodno mišljenje na prijedlog Strateškog pregleda obrane,

4. donosi Vojnu strategiju Republike Hrvatske,

5. daje suglasnost na Prijedlog plana obrane Republike Hrvatske,

6. donosi Odluku o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga,

7. donosi Odluku o vojnopodručnoj podjeli Republike Hrvatske,

8. daje suglasnost na ustroj zapovjedništava, postrojba i ustanova Oružanih snaga,

9. odlučuje o općoj mobilizaciji na prijedlog Vlade,

10. donosi Plan uporabe Oružanih snaga,

11. nalaže uvođenje mjera pripravnosti i mobilizaciju Oružanih snaga na prijedlog Vlade,

12. utvrđuje osnove sustava vođenja i zapovijedanja Oružanim snagama na prijedlog ministra obrane,

13. donosi, na prijedlog ministra obrane i u skladu sa Strategijom obrane Republike Hrvatske, obvezujuće smjernice za izgradnju borbene spremnosti Oružanih snaga,

14. naređuje uporabu Oružanih snaga i njihovih dijelova,

15. predstavlja Oružane snage u zemlji i inozemstvu,

16. daje mišljenje u postupku imenovanja ministra obrane,

17. imenuje načelnika Glavnog stožera na prijedlog Vlade i nakon pribavljenog mišljenja nadležnog odbora Hrvatskoga sabora,

18. razrješuje dužnosti načelnika Glavnog stožera, izravno ili na prijedlog Vlade i nakon pribavljenog mišljenja nadležnog odbora Hrvatskoga sabora,

19. imenuje i razrješuje dužnosti časnike u Oružanim snagama na ustrojbenom mjestu brigadira (kapetana bojnog broda), generala i admirala na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane,

20. imenuje i razrješuje dužnosti vojne izaslanike na prijedlog ministra obrane i uz prethodnu konzultaciju s ministrom vanjskih poslova,

21. dodjeljuje prve časničke činove,

22. promiče u činove časnike, generale i admirale na prijedlog ministra obrane,
23. donosi opća i osnovna pravila postupanja u Oružanim snagama u skladu s posebnim zakonom na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane.
25. donosi odluke o zastavama postrojbi Oružanih snaga na prijedlog ministra obrane,
26. daje prethodna mišljenja na prijedloge akata iz područja obrane koje donosi Vlada i Hrvatski sabor.
- Za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka vrhovni zapovjednik donosi zapovijedi, naredbe, smjernice, naloge, odluke, pravila i druge akte.
- Vrhovni zapovjednik može na ministra obrane prenijeti obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, osim poslova uporabe Oružanih snaga.
- Za provođenje poslova iz stavka 4. ovoga članka, ministar obrane donosi zapovijedi, naredbe, smjernice, naloge, odluke, pravila i druge akte.

Članak 8.

Vlada u području obrane:

1. predlaže Hrvatskom saboru Strategiju obrane Republike Hrvatske,
2. predlaže visinu sredstava za financiranje obrane,
3. donosi Strateški pregled obrane,
4. predlaže Hrvatskom saboru Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga,
5. podnosi Hrvatskom saboru Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama,
6. donosi Plan obrane Republike Hrvatske,
7. utvrđuje ratno ustrojstvo i odobrava planove obrane tijela državne uprave,
8. predlaže vrhovnom zapovjedniku opću mobilizaciju,
9. predlaže vrhovnom zapovjedniku uvođenje mjera pripravnosti i mobilizaciju Oružanih snaga,
10. donosi Odluku o pravnim osobama posebno važnima za obranu Republike Hrvatske,
11. donosi Odluku o proizvodima i uslugama posebno važnima za obranu Republike Hrvatske,
12. donosi Uredbu o kriterijima za raspoređivanje građana i materijalnih sredstava za potrebe popune Oružanih snaga i druge potrebe obrane,
13. propisuje metodologiju za izradu planova obrane,
14. donosi svoj plan obrane,
15. utvrđuje Prijedlog odluke o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga,
16. utvrđuje Prijedlog odluke o vojnopodručnoj podjeli Republike Hrvatske,
17. donosi Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane,
18. donosi Odluku o broju uprava za obranu i ureda za obranu, o njihovim sjedištima i područjima na kojima djeluju,
19. donosi Uredbu o ustrojstvu službe kriptološke zaštite tajnih podataka u Republici Hrvatskoj,
20. donosi Uredbu o radnoj i materijalnoj obvezi,
21. prati i usmjerava razvoj, proizvodnju i promet naoružanja i vojne opreme u

skladu s posebnim zakonom,

22. poduzima mjere za stvaranje, uporabu, korištenje, obnavljanje i razmještaj pričuve materijalnih sredstava za potrebe Oružanih snaga u ratnom stanju i stanju neposredne ugroženosti,

23. predlaže imenovanje i razrješenje načelnika Glavnog stožera,

24. odlučuje o održavanju međunarodnih vojnih vježbi na području Republike Hrvatske u kojima sudjeluju oružane snage država koje su u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora i o njihovom ulasku u Republiku Hrvatsku te sudjelovanju Oružanih snaga u međunarodnim vojnim vježbama izvan Republike Hrvatske u kojima sudjeluju postrojbe oružanih snaga država koje su u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora,

25. odlučuje o sudjelovanju Oružanih snaga u pružanju humanitarne pomoći izvan Republike Hrvatske i o ulasku oružanih snaga drugih država u pružanju humanitarne pomoći na području Republike Hrvatske,

26. poduzima i druge mjere utvrđene zakonom.

Članak 92.

Oružane snage štite suverenitet i neovisnost Republike Hrvatske te brane njezinu teritorijalnu cjelovitost.

Oružane snage mogu, uz uvjete predviđene Ustavom, međunarodnim ugovorima i zakonom, sudjelovati u međunarodnim mirovnim, humanitarnim i drugim operacijama, obavljati određene zadatke u stanju neposredne ugroženosti te pružati pomoć institucijama civilne vlasti i stanovništvu u slučaju prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća.

Pripadnici Oružanih snaga se, uvijek i u svim okolnostima, pri izvođenju borbenih i neborbenih djelovanja pridržavaju pravila međunarodnoga ratnog prava o humanom postupku s neprijateljskim ranjenicima i zarobljenicima i o zaštiti stanovništva te drugih pravila toga prava, u skladu s Ustavom, međunarodnim ugovorima i zakonom.

Pripadnik Oružanih snaga ima pravo odbiti zapovijed kojom se od njega traži postupanje protivno odredbama Ustava i pravilima međunarodnoga ratnog prava.

Pripadnici Oružanih snaga izjednačeni su u ostvarivanju prava i dužnosti bez obzira na nacionalnu, vjersku i spolnu pripadnost.

Članak 96.

Oružane snage organiziraju se i pripremaju u miru za vođenje oružane borbe i izvršenje zadaća iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona kao glavna obrambena snaga Republike Hrvatske sposobna da pravodobno otkloni prijetnju, odnosno da se u slučaju oružane agresije suprotstavi prvom udaru agresora i tako omogući mobilizaciju, razvoj i djelovanje svih subjekata obrambenog sustava Republike Hrvatske.

Oružane snage imaju mirnodopski i ratni sastav.

Mirnodopski sastav Oružanih snaga čine djelatne vojne osobe, državni službenici i namještenici raspoređeni u Oružane snage, kadeti, ročnici te pričuvnici kada se nalaze na vojnoj vježbi u Oružanim snagama.

Ratni sastav Oružanih snaga, uz osobe iz stavka 4. ovoga članka, čine i ostali pričuvnici.

8. UPORABA ORUŽANIH SNAGA U SLUČAJU PRIRODNIH, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I EKOLOŠKIH NESREĆA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 111.

Uvođenje određenih mjera pripravnosti i uporabe zapovjedništava, postrojba i ustanova Oružanih snaga na dijelu područja ugroženog prirodnom, tehničko-tehnološkom i ekološkom nesrećom ako je za sprječavanje ili otklanjanje njihovih posljedica prijeko potrebna pomoć Oružanih snaga, nalaže ministar obrane, o čemu odmah izvješćuje vrhovnog zapovjednika.

Prilikom pružanja pomoći institucijama civilne vlasti i stanovništvu u situacijama iz stavka 1. ovoga članka, Oružane snage djeluju usklađeno s tijelima koja rukovode sprječavanjem ili otklanjanjem posljedica prirodne, tehničko-tehnološke i ekološke nesreće.

